

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek.

Zapolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:
Égész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy órára ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 71. szám.

Csütörtök, március 26.

Nemzeti társadalom.

— március 26.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter legutóbb a miskolcziak küldöttségét fogadván, olyan beszéddel fogadta a küldöttséget, a mely a politikai zűrzavarok közepe üdítő oázisként hat s a melyet érdemes minél szélesebb körben ismertté tenni. Azt mondta ugyanis Andrássy, hogy meg kell teremteni az egységes magyar nemzeti társadalmat. A feladat nagy része a városokra hárul, nekik kell üznie olyan magyar közgazdasági politikát nemzetiségekre és felekezetekre való széttagolás nélkül, hogy az egységes magyar nemzeti társadalomban senki se nézze, kinek mi a felekezete, mi az anyanyelve, hanem csak azt, hogy hű fia-e a magyar hazának.

A magyar állam kiépítésének végső céljairól már sokat és sokféleképpen beszéltek. Hosszu bölcseségekből és nem egészen világos politikai definíciókból leszűrődött a magyar hegemonia és a magyar empirizmus fogalma, mint az állami élet legszebb eseménye, amiért lelkesedni és küzdeni hazafiúi kötelesség. A nemzeti akaratnak ez a formábaöntése kétségtelenül tetszetős. Az is bizonyos, hogy könnyen megvesztegeti a magyar elmét, de csak a magyar elmét és csak a művelt magyar elmét.

Aki nem egészen magyar, azt inkább elégedetlenségre és békétlenségre ingerli a nemzeti törekvéseknek ez a szuverén keménységű megnyilatkozása, noha tudja, hogy ez a törekvés jogos és természetes. Aki meg nem egészen művelt, az nem érti meg, mert végső kifejezésében meglátni egy átalakulást, amely még csak első forrásában van, nehézzé annak, aki nem elméleteken, hanem érzéseinek keresztül itéli meg a világ folyását.

A cél homályos megjelölésének az lett a következménye, hogy törekedtünk a

szükségesnek felismert egység felé, de nem egységesen. A célt ennél fogva nem hogy megközelítettük volna, hanem eltávolodtunk tőle. Nem a távolság teszi elérhetetlenné a nemzeti célokat, hanem a ködös megvilágítás, amelyhen a hozzájuk vezető utak elmosódnak.

Aki meg akarja jelölni a nemzet végső céljait, az első sorban törekedjék a legteljesebb világosság felé. Magát a célt a legvilágosabb pontra állítsa és amit e cél elérhetéséről mond, az legyen világos, olyan világos, hogy ne tűrjön kétekeléseket és ne tűrjön belemagyarázásokat, ne csak az értse meg, aki hozzászoktatta agyát az elvont dolgok megértéséhez is, hanem értesse meg mindenki és ne csak azt nyugtassa meg, akit a születés forrasztott bele a nemzeti közösségbe, hanem azt is, aki még e közösségen kívül áll, de éppen csak hogy öröklött előítéleteit kell magától elvetnie és őt is magába öleli a közösség.

Nos jobban nem lehetett megjelölni a nemzetnek ezt a végső céljait, mint hogy azt Andrássy Gyula gróf jelölte meg a miskolcziak előtt.

Andrássy fejtegetéseit szívóba vésheti a magyar állam minden polgára s ha e szerint törekszünk az egységes magyar nemzeti társadalom megalkotására, úgy nem fogunk célt téveszteni.

Kitüntetett tanító.

— Bányai Jakab. — március 26.

Bányai Jakabról van szó, a nagybecskereki Étvös-utcai állami iskola igazgató-tanítójáról, akit a Magyar Tudományos Akadémia a folyó hó 19-án tartott összes ülésében érdemesnek tartott arra, hogy a népnevelés terén, de különösen a tanügyi irodalom terén szerzett érdemeiért a Wodianer-féle nagy jutalomban, ezer koronában részesítse.

Szeretett volna meghalni és maga sem érte, hogy miért nem választotta ezt az utat a menekülésre a lelkére zúdult, hullott fájdalom elől, amelyet e naptól kezdve állandóan magával hurcolt-vonszolt akár egy nehéz megpróbáltatást, súlyos keresztet.

Nagy, nehéz nyomorúsága kergette egy darab kenyérért abba az irodába, ahol nem is akarta észrevenni, hogy rejta kívül más valaki is van. És máig sem tudja, hogy miképpen történt, hogyan ismerkedett meg a gyárossal, csak azt vette észre, hogy egyszer boldogan szívóba sok gyönyörűséggel, szerelmes lázongással lelkében ölelte vissza annak ölelését és csókolta vissza csókjait.

Most már tudja, érezte, hogy az élet, a melynek keserű könyekkel százszorosan kell megfizetni minden pillanatnyi örömet.

Egy egész napon nem volt a gyárban, nem akart találkozni azzal a leánnyal, aki nagy és vak bizodalomban csillogó szemekkel beszélt neki szerencséséről. Aztán arra gondolt, hátha igaza van annak a másinak, aki vele csak kegyetlen játék volt, annál talán valóság. Azt szereti az az ember odaadón, forrón, minden csöpp vérvérel.

Délután látogatója akadt. Szeles Imre keverte fel, a gyár munkavezetője. Talán egyszer találkozott ezzel az emberrel és éppen ezért kíváncsi volt, hogy mit akarhat az tőle. Szeles Imre ezt hamar elmondotta.

A munkások lázonganak. A béremelést megtagadták, küldöttségüket nem is fogadja a gyáros. Elégedetlenségük most féktelen gyűlöletté fajult, napokon át forronganak és minden pillanatban kitörhet a véres zavargás, amelynek következményei beláthatatlanok. Csak egyetlen szikra kell és lángra borul az egész tömeg és recsegve-ropogva omlik össze a gyár, amely már napok óta inog alapjában. A munkások nevében jött és kéri a leányt, akit valamennyien annyira szeretnek, ne jöjjön egy ideig a gyárba, ahol nem akarják, hogy ártatlanok is szenvedjenek.

Igaz örömmel vettük e hirt és büszkék vagyunk rá, hogy azt közlünk való ember nyerte el, oly ember, ki 36 évi tanítói működése alatt a tanügy, annak irodalma, a tanítói életi élet, a hazai közművelődés és minden hazafias ügy terén annyit dolgozott érdemleges eredménynyel, mint Bányai.

Nincs az a köztgy, bár a legcsekélyebbnek látszó, mely őt ne érdekelné s melyért ne dolgoznék. 24 éves kora óta szinte vérvé vált, hogy minden jó, nemes és hasznos ügy lelkes harcosává legyen. Testestül-lelkestül tanító, a kinek ideálja Diesterweg volt. Diesterweg Wegweiser-je volt az ő utmutatója. Még csak 18—19 éves ifju volt, midőn a tanítóképzőben feltűnést keltettek az ő gyakorlati tanítási, melyet egyszer az akkori közoktatási miniszter, Pauler, is megcsodált. Mesterien tudja vezetni a tanítást; tanuló és tanító egyaránt lesik szavait.

Az egyetemi élet iránt igen korán nyilatkozott mély fogékonysága. Pápan egyetemi élet hiányában maga létesített olyat két társával; az egyetemes tanítógyűléseken még sohasem hiányzott, felszólalásai, indítványai mindig talpraesettek, megszivlelendők és — elfogadottak voltak. Huszonhat év óta működik Nagybecskereken; a Dalmagyarszági Tanító-egyletnek 10 éven át volt alelnöke, sokszor vezetője és irányítója. Mint tanítónak és mint a tanügyi alapos ismerőjének igen nagy tekintélye van Bányainak, ifju-öreg utána indul, követi tanácsát.

Mint irodalmi ember, már 24 éves korában lapot szerkesztett: a Magyar Vidéket, melynél Nagybecskerek érdemes főbírája, dr. Klein Mór is segítőtársa volt. Azóta szüntelenül dolgozik; kisebb-nagyobb tanügyi cikkeinek száma a sok szaklapban, különösen a régi „Pedagógiai Szemle”-ben és a most megszűnt „Néptanoda”-ban rendkívül nagy, bármily tárgya válaszszon tollának, mindig eltalálja a kellő hangot, tapintatosságot és mindenütt a mély alaposág beszél e cikkekből. Elvezet azokat olvasni.

De vannak Bányainak nagyobb művei is. Még első igazgatója Diesterweget állította neki mintaképül s ő Diesterweg után indult pályáján. Diesterweggel foglalkozott mindaddig, míg 1890-ben ki nem adta annak Wegweiser c. művének általános részét magyar nyelven, magyarázatokkal. Tíz évvel rá Rédl Ferenc tanítótársával együtt lefordította Diesterweg válogatott munkái-

Lehunyt szemekkel halgatta a leány a munkásvezér beszédét. Es érezte, hogy annak hangjából kireszkető gyűlölet belelopódnak az ő szívébe is a gyáros ellen. Ime, itt a kiálkozó alkalom, kemény, igazságos bosszút állani megáláztatásáért. Nem kell semmit sem tennie, csak halgatnia és egy napon, talán már holnap összeomlik a bagolyfészek, reá szakad hitvány gazdájára, aki buta hivalkodásában fájó, sajgó sebet ejtett a lelkén.

De csak egy pillanatig tartott ez a gondolata, aztán eltűnt hirtelen, úgy amint keletkezett, úgy amint támadt.

Az ijeszítő csendben kiérezte sötétjét a közelgő nagy veszedelemnek, amely már itt van és zugva, bőgve szilaján csap a gyárba. És lassan, szelíden, mint nyári alkonyatban előtűnő csilágragyogás, felgyulladt újból lelkében ama ember iránt érzett tiszta szeretete és minél közelebb hitte a veszélyt, az egyre erősebben égett, ragyogott, fénylett, lobogva lánggal...

Finom teste belemeregett a megsejtett gyász nagy szomorúságába és reszkette, ijedten csuszva, térdelve riadton könyörgött számára irgalomért. Emlegette az Istent, hízkelkedett, kérlelt, fenyegetőzött.

Az ember azonban elment. Kiszáradt magában, vonogatta a vállát, bosszankodott, aztán távozott. És magára hagyta a leányt szomorú kétségbeesésével.

A nyomorult leány egyszerre elfeledte megcsufoltatását, azt a nagy fájdalmat, sok szenvedést, melyet neki az az ember okozott és reszkett annak az életeért, mint egy hűséges kutya, amely fiom szaglásával szerencsétlenségét szimatol. Elküldött a gyárosért, hogy felfedje előtte a munkások összeesküvését és amíg várta, beteg lett a kiállott izgalmaktól. Nézte az órát, halálos rettegéssel leste az ajtó és figyelt minden neszre s e közben váratlanul belépett hozzá az a másik leány. Mosolyogva, derűtlen, frissen, vidáman, boldogan...

Amaz, lelkében tengernyi gyötrellemmel,

A „TORONTÁL” tárcája.

A gyárban.

— A „Torontál” eredeti tárcája. — II.

Legnagyobb sebet az ütheti szívünkön, aki a legközelebb van a lelkünkhez. Éget, szur, hasogat annak minden érintése és ez természetes is, mert áruásával megölte egyszerre az egész lelkünket. Visszaélt szinte bizalmunkkal, összetaposta minden reményünket, széjjel ütötte színes álmainkat, nyugalmunkat megzavarta és kétségbe döntötte.

Erős férfi még csak elbirja az ilyen ökölcsapást, a lelke lesz nevesebb, edzettebb, mint sietőgő lángban az acél. Leány azonban gyöngő gyámoltalanságában nyögve gőnyed meg a csalódás nehéz sulya alatt, sóhajtása, sirása, zokogása, keserves jajdulása, csak a lelkén könnyit, a szíve azonban vérezni fog örökké.

Meg lehet érteni azokat, akik éppen gyermekük iránti végtelen gyöngéd szeretetből nem akarják, hogy csókjaik tüzeből fakadó élet a tehetetlen, gyöngő, hiszékeny, gyámoltalan leány legyen, akinek sorsa, boldogulása, gyönyörűsége állandóan egy másik ember egyéniségétől függ. Egyetlen emberétől, aki önzésében egyedül magát tekinti és mohósággal, szomjassal tördeli ki a szerencsétlenségében hozzátapadt asszony lelkének minden ragyogását, mindent-mindent és aztán, mikor már teljesen kifosztotta, elveti vagy megunja.

A gyári hivatal nem volt alkalmas hely arra, hogy ott kedvére kisírja magát Vágó Erzs. Még az utcán is meg tudta őrizni látszólagos nyugalmát, önmérsékletét, hanem amint hazaért és érezte, hogy nincs körülötte senki, aki lelkébe láthatna és kiváncsian elhordhatná feltett titkát, hang nélkül lebutott a földre és sirt-sirt keservesen...

nak I. kötetét. E két fordításával és a hozzá adott jegyzetekkel nagy érdemeket szerzett.

Ma a Délvidéki Tanügyet szerkeszti és részt vesz minden, a tanügyet bármely oldalról érintő kérdésben.

Tankönyveket is írt: egy földrajzot a IV. osztály számára és a Kozma—Ember-féle III. osztályú olvasókönyvet a torontáli viszonyokra alkalmazta és földrajzi függelékkel ellátta. Ezt egész Torontálmegyében használják is.

A közművelődés, a társadalmi élet mezején is tevékeny. Mikor idejött, iskolája német volt. Ő volt az, aki egy-két társával együtt azon dolgozott, hogy az iskola megmagyarosodjék. Iskolája megszűnt felekezeti lenni, de a magyarosítás terén szerzett érdemeit megköszönő levelet ott őrzi Bányai az asztalfiókjában.

A Torontálmegyei Közművelődési Egyesület alapításában ő is részt vett s azóta tagja az igazgató-tanácsnak. Régebben vezette az ingyenes magyar tanfolyamokat több társával együtt, előadásokat is tartott nemcsak a tanítói egyletekben, hanem a szabad licsumban is.

Most, hogy az akadémia mindezen tevékenységét megjutalmazta, társai e napokban, élőkön Baaden Károly igazgatótársával, élénk ovációban részesítették, a tanfelügyelőség és az ország minden részéről számos üdvözlő levelet, iratot kapott. Bányai e szép kitüntetést megérdemelte; igenis, megérdemelte. Olyan ember ő, ki büszkén mondja magáról: Quem dii amaveru, paedagogum fecere. — Amate eum, dii!

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap regeli 8 órától kezdve 1/2-ig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 6-ig nyitva marad.

A Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

Március 31. Állandó választmányi ülés.
Április 1. Állandó választmányi ülés.
Április 2. Rendkívüli megyei közgyűlés.
Április 2., 3. Gyermekeknap.
Április 11. Jótékony nőegylet közgyűlése.
Április 13. Közig. bizottsági ülés.

— Személyi hír. Botka Béla főispán tegnap hivatalos ügyekben Budapestre utazott.

— Kitüntetés. A király Lichovnik Antal szombolyai járásbírósi tevékenységéért, nyugdíjaztatása alkalmából, sok évi hűség és buzgó szolgálata elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— Katonai szemle. Kornhaber Alfréd m. kir. honvédeztudós, ezredparancsnok tegnap Nagybecskerekben tartózkodott és az itteni honvédeztudósok fölött szemlét tartott. Az ezredes azután elutazott Nagybecskerekre.

boldog mosolygással, tele ragyogással emez. Milyen szomorú ellentét, amelyivel minden fordulónál tele az élet.

Vágó Erzszi ezuttal nem tudta nézni azt a mosolygó arcu, nevető szemű leányt és kitért az ölelő karok elől.

— Ma épen nem vártalak . . .

A leány vagy nem vette észre, vagy nem akarta észrevenni a hívős fogadtaát.

Könnyelmű vidám fecsegés között rakta le a fejét, a mellét, a kezét, a lábát és leült szemben a leánnyal. Egy pillanatra merően néztek egymás szemébe, mialatt Salamon Vilma arca is lassan elkomolyodott. Finom női érzékével azonnal kiérezte amannak tekintetéből azt a mélyszéles szomorúságot, fájdalmas borongást, amelyet az titkosan rejtegetett a lelke mélyén. És nem is kíváncsiságból, inkább csak, hogy mondjon valamit, megszólalt.

— Bajod van?

E rövid, néhány pillanat alatt szörnyű küzdelem folyt le Vágó Erzszi lelkében. Nézte merően, vizsgálta hosszan, azt a sima bársonyos fehér arcot, amely bizonyára a biztosnak hitt boldogság tudatában olyan nagyon nyugodt. És érezte, mély gyűlölet szakadt fel a lelkéből, a mely egyre gyűl, növekedik, halmozódik, mint a tó vize és lassan, lassan előnti az egész szívét.

— Veszedelem fenyegeti a gyárat. A munkások forrongása kitört és elpusztul, meghal mindenki ebben a sötét épületben.

Lassan, vontatottan, megnyomva minden szót, mondta azt, amit mondott és gyönyörködött amannak hirtelen elborulásában, nagy szenvedésében és egy pillanatra boldognak is hitte magát, amikor látta, hogy szép arca percről-percre miként fehéredik el.

- Ki mondta ezt neked?
- Szeles Imre.
- Itt volt?
- Most ment el.
- Mit akart itt?

— Izraelita istentisztelet. A nagybecskereki izraelita templomban a holnap esti istentisztelet délután 6 órakor kezdődik.

— A nagybecskereki ipari tanfolyam. Gau Károly, a magyar kir. technológiai iparmuzeum igazgatója, műegyetemi tanár tegnap hivatalosan meglátogatta a helybeli ipari tanfolyamot s az irányadó körökkel a tanfolyam fenntartása és kibővítése iránt értekezett. Az értekezletről holnap számunktan referálunk részletesen.

— Középiskolai igazgatók gyűlése. Szele Róbert dr. főigazgató tankerületéhez tartozó összes középiskolákból Szegedre látogattak el az igazgatók, hogy a közoktatásiügyi miniszter által életbe léptetett tankerületi konferenciák elején részt vegyenek. Hétfőn és kedden tárgyaltak a főigazgató elnöklése mellett didaktikai, adminisztratív és paedagógiai kérdésekről s a két napi tárgyalás eszméit és terveit maga a tankerületi főigazgató juttatja érvényre azon a központi értekezleten, melyet májusban a miniszteriumban tartanak meg a tankerületek képviselői. A tankerület tizenhárom intézete vett részt a két napos tárgyaláson, névszerint a következő igazgatók: Werner dr. (Baja), Madzar (Makó), Balácsi József (Nagybecskerek), Krcsméri N. (Nagykikinda), Javornik (Pancsova), Kárpáti (Szeged, állami főgimn.), Szinger (Szeged, városi főgimn.), Homor (Szeged áll. főreáliskola), Kosztolányi (Szabadka), Székely (Ujverbász), Meggyessy (Ujvidék), Szücs (Zenta), Rittinger (Zombor). A két napi tárgyalások időközzeit a középiskolai igazgatók felhasználták Szele Róbert dr. főigazgató szives és figyelmes kalauzolása mellett arra, hogy megtekintsék a városi és állami főgimnáziumot, a kulturpalota gyűjteményeit, a Somogyi-könyvtárt, a főreáliskolát. Hétfőn délelőtt a tankerületi főigazgató vendégül látta magánál az igazgatókat, amely alkalommal Lázár György dr. polgármester is megjelent a szívélyes házigazda asztalánál. Tegnap este a szegedi tanári kar havonként tartatni szokott családi összejövetelén jelentek meg az igazgatók, amely összejövetelek, a főigazgató részéről a testület társadalmi érintkezésére irányított figyelmének köszönik létrejöttüket.

— Halálozás. Mint Szegedről írják, Heim Mátyas nyug. posta- és távirtdatanácsos, a szegedi posta- és távirtohivatalnak évi zedeken keresztül vett főnöke, szombat este hosszú betegeskedés után 70 éves korában elhunyt. Heim Mátyas nőilen ember volt. Bátyján, Heim Ferenc nagyszentmiklósi uradalmi számtartón kívül öccsén, Heim Antal, a „Temesvári Zeitung” kiadó-tulajdonosa s ezeknek rokonsága gyászolja a boldogultat.

— Felső ipariskola Szegeden. Mint Szegedről jelentik, a városi közgyűlés egyhangulag kimondta, hogy az építendő felső ipariskolára a kereskedelmi kormányknak felajánl 800.000 koronát és ingyen telket. Az iskolát szeptemberben megnyitják.

— Elmondotta a forrongás kitérését és arra kéri, ne menjek a gyárba, ahol mátol kezdve veszedelemben van mind-nki . . .

- Est tudja ezt Schuller?
- Nem tudja.
- Te se mondd el?
- Én sem.

A leány hevesen pattant fel. Arcán az átérzett aggodalom sötét rémület kifejezésével, idegesen fogott az öltözködéshez. Egymásután kapkodta kezeibe ruháját és készült menni. Vágó Erzszi eléje állt.

— Mit akarsz tenni?
— Megyek a gyárba, hogy értesítést vigyek.
— Schuller urnak, ugye, kérdezte és tele volt a hangja éles gunnyal.

— Igen, neki. De téged mi lelt?

A leány lelkét e kérdésre másodsor is előntötte a szívében felgyülemlett keserűség minden csöppje. Gyűlölte ezt a leányt, aki elrabolta tőle szürke, egyhangú életének egyetlen örömét. Le akart számolni, meg akart tiltózni a leánnyal, aki kedveséért való gyáva remegésében egyszerre oly gyűlöletes lett előtte, hogy képesnek hitte volna magát arra is, hogy megölje. Csendesesen odaált az ajtó elé és égő szemekkel, melyekben lobogott a féltékenység fényes vad tüze, tekintett a leányra.

— Nem akarok elengedni — ez az egész.
— Megőrültél? Erressz! Istenem, csak nem tartasz te is a munkásokkal?

— Velük tartok! A gyár holnap lángba borul. Én is ezt akarom. És benn pusztulsz te is, én is, ő is . . .

— Nem, nem, én megmentem őt. — A leány neki futott az ajtónak és rázogatta. — Engedj! Erzszi térj eszedre . . . Hiszen ő nem bántott téged soha.

— Szeretted és megcsalt! . . .
A leány ijedten bocsájtotta el egyszerre az ajtót. Bután, ijedten nézett maga elé és önkéntelenül lassan visszahúzódott a szoba másik sarkába. Elhagyta egyszerre minden ereje, de a

— Nyilvános köszönet. A nagybecskereki árvaházegylet épületének berendezésére és díszítésére ujabban az alábbi adományok folytak be:

Haidegger Szerena urasszony adománya 24 drb lapostányér, 13 kis lapostányér, 1 drb leveses tál, 1 drb pecsenyéstál, 1 drb salátástál, 1 drb csésze mártásnak, 1 drb tál tésztaéknak, 12 pár evőeszköz.

Messinger Karolin urhölgy, igazgatónő adománya 60 kor. a táncviza tiszta jövedelméből.

Pleitz Fer. Pál egy 500 példányban az alapszabályt díjtalanul nyomatta és fűzte.

Mangold Lipót cég adománya: 1 drb ténartató (íróeszköz), 1 drb itatónyomó, 1 drb tollszár, tartó, 3 drb tollszár, 3 drb írón, 3 drb törölméző, 1 drb íróaljat, 25 drb toll.

Praschák testvérek cég adománya 60 drb diszcserje és diszfa. A nemesszivű adományozóknak adományaikért ezuton is hálás köszönetet mond az árvaházegylet elnöksége.

— A német sajtó elégtétele. Mint Berlinből jelentik, az inzulált birodalomgyűlési lapudósítók tegnap végre teljes elégtételt kaptak. Gröber képviselő a birodalmi gyűlés nyílt ülésén bevezető magyarázkodás után bocsánatot kért a használt imparlamentaris kifejezésért. A hírlapírók gyűlése kimondta, hogy ezt a bocsánatkérést, bár a pártok nyomása alatt történt, az országos és a parlament érdekére való tekintettel tudomásul veszik és munkájukat esütörtökön újra megkezdik.

— Tűz. Tegnap este 8 óra tájban a nagybecskereki cigánysoron Radu Sztéva nádfedélű háza kigyulladt s jórésztben leégett. A vigyázatlanság folytán keletkezett tűzet önkéntes tűzoltóságunk, Kühn János parancsnokkal az élén, csakhamar eloltotta, úgy hogy tovább nem terjedhetett. A kár néhány száz korona.

— Razzia. Kedden éjjel a csendőrség a rendőrséggel karöltve a város területén razziát tartott, mely alkalommal az összes gyanus helyiségeket átkutatva, öt csavargót fogtak el. A gyanus egyéneket eltoloncolják.

— Pénzhajlítóbanda Torontáiban. Torontálszigetről írják lapunknak: Folyó hó 20 án este megjelent Weinstein Jenő helybeli kereskedő üzletében egy idegen férfi, aki szalonnát vásárolt. Fizetésre kerülve a sor, kivett tárcájából egy drb 20 koronás teljesen új papírpénzt. A kereskedő neje átadta a bankjegyet az üzletben jelen volt Pollák Jenő helybeli rendőrbiztosnak megtekintés végett, aki megállapította, hogy a 20 koronás hamis, miért is az ismeretlen egyént, aki magát Osztaics Pája csentai lakónak vallotta, a helybeli csendőrségnek átadta, ahol az illetőnél 18 darab 20 koronás hamis bankjegyet találtak. Osztaicsnak két társa is volt Torontálszigeten, névszerint Kapunác Radu és Drakulics Bogdán csentai lakosok, akik neszt véve társuk letartóztatásának, megszöktek.

másik pillanatban haragosan toppant a leány elé, miközben szikrázva csapott össze tekintetük.

— Hazudsz!

A másik gyönyörködve szemlélte a leány fájdalmát. Szinte boldog volt, hogy láthatta, hogy most amaz is érzi azt a nagy fájdalmat, amely napok óta szagatja, tépdési, égeti az ő lelkét. Megnyugtatta amannak szenvedése és csendes szomorúsággal bizonygatta.

— Hitegetted, ámitott és megcsalt. Leveleim is vannak tőle.

— Látni akarom a leveleit!

Vágó Erzszi semmi hajlandóságot nem mutatott arra, hogy megmutassa a leveleket, mire a leány keresni, kutatni kezdett a szobában. Ajtó rázogatót, fesszegetett, asztalt tört fel és lobogó gyűlölettel, keserű féltékenységgel dulakodott, birkózott, harcolt egymással a két leány, miközben hirtelen belépett az ajtón a gyáros.

A léleken megőrt, izgalomban kifáradt két leány szédülten roskadt a férfi elé, aki már régen várta ezt a pillanatot és amit látott, abból egyszerre átérezte a helyzetet és a nélkül, hogy csak egy szót is szólottak volna neki, amint látta a két leány szomorú, kérdő, esdő tekintetét, érezte, hogy magyarázattal tartozik.

Vináman ült le a két leány közé, csendesesen meggyújtotta a szivarját és lassan beszédbe kezdett.

— Ugy van, mindkettőtökkel foglalkoztam. Egyszer Vilma vidámsága kötött le, szelid szomorúsága vonzott máskor Erzsinek. Ne várjatok gyermekeim új vallomást tőlem. Nem egy nap, egy hét, hanem hónapok óta ismerlek már beneteket és hogy kié a lelkem, azt nem kell mondanom, bizonyára sejti, érzi kettőtök közül az egyik.

A téli napok korai homálya terült el az egyszerű leányszobában. A homállyal egyre nő, terjeszkedett a csönd.

A két leánynak bizalom, remény csillant fel a tekintetében és lassu, csendes megnyugvással elmerengve nézett maga elé mind a kettő.

Gallewich Jenő.

Pollák rendőrbiztos utánjárása folytán e hó 21-én a csentai csendőrség a két embert elővezette Torontálszigetre, ahol rövid tagadás után mindketten beismertek, hogy nekik is van 10-10 darab 20 koronás bankjegyük, melyet odahaza elrejtettek s amely párt egy rudolfgnádi német embertől vettek el erőszakkal. A nyomozás széles körben folyik s eddig már kilenc embert letartóztattak.

Bakancsszállítás. Temevári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a folyó évben a m. kir. bevédesség részére szálítandó 1909. évi szükséglet 45%-ka összesen 4986 pár fatalpzege nélküli bakancs 1255 K. egységben kizárólag oly hazai kisiparosoktól fog beszeresíteni, akiknek a kereskedelmiügyi miniszter ur a bakancsszállításban való részvételét az 1912. évi nem biztosította. A kamara ezt azzal tudatja a kerületbeli kisiparosokkal, hogy a bakancsszállításra vonatkozó ajánlataikat ott, ahol ipartestület van, annak útján, különben pedig közvetlenül a keresk. és iparkamarához legkésőbb folyó évig április hó 15-éig nyújtásuk be. A szállítási feltételek az illető ipartestületnél vagy a kamaránál megtudhatók.

Egy orvosnő tragédiája. Nagykikindáról írják: A múlt nyáron Buzsátfürdőn igen jó hírnévnek örvendett dr. Stefánovics Anna fürdőorvos. A fürdőidőny letele után lejtött Nagykikindára — ahol édes anyja lakott — és a legnagyobb lelkiismeretességgel kezelte betegeit, noha ő maga is beteg volt. Mint fiatal leány került a budapesti egyetemre, ahol lelkiének minden ambíciójával fektetve neki az orvosi szaknak. Súlyos anyagi viszonyok között egyre tanult, fáradozott és még a szükséges táplálékot sem vette magához. A szellemi munka felemésztette testi erejét és amikor óhajtott célját elérte és mint központos orvos lépett az életbe, magával vitte a tudósvászt, amely lassan, de biztosan emésztette fel ifjú életét. Mint gyakorló orvos itt is keresett volt s utolsó napjaiban is rendelt. Városszerte általános a részvét a még csak 26 éves csinos, rokonszenves orvosnő iránt, kit folyó hó 23-án kísérték utolsó útjára. A helybeli orvosok valamennyien megjelentek a végítésközösségen.

Tolvaj cselédleány. Gáidos Mária újbányai illetőségű cseléd, aki Paizs József pénzügyi hivatalnoknál szolgált, múlt év november 18-án kellemetlen meglepetést szerzett gazdáinak. Gazdái rövid távollétét ugyanis arra használta fel, hogy az elzárt szobába betörve, egy szekrényből 10 kor. készpénzt és 30 kor. értékű fehérműt ellopott és azután megszökött. A bűnös cselédet, aki tettét beismeri, ma heritette kére a csendőrség s ügyét áttette a vizsgálóbíróhoz.

Eleven fáklya. Borzalmas szerencsétlenségről adnak hírt Dettáról. Az eset a Dettá melletti Omor-pusztán történt, ahol Mayer Ferenc kovácsmester négy éves leánykája, Mariska a tűzhely közelében játszadozott, ruháskája tüzet fogott és a szerencsétlen gyermek egy súlyos égési sebet szenvedett, hogy seibe belehalt. A gyermek segélykiáltásaira előszellett az apja, aki az égő gyermeket egy vízzel telt kádba dugta ugyan, de már későn, mert a gyermek néhány pernyi kímélés után meghalt.

Sport.

× **Lóversenyek Nagykikindán.** Nagykikindáról írják: Évek óta nyilvánul meg a közönségnek az az óhajta, hogy a Torontálvármegyei egársz és lovar-egylet által évente rendeztetni szokott lóversenyek ne a fagyos, esős őszi hónapokban, hanem tavasszal tartassanak meg. Eddig az időjárás még minden esztendőben tönkretette a lóversenyeket, a közönség távol tartotta magát, s akik hi is mentek, átázva és átfázva, alapos meghűléssel jöttek haza. Az egylet elégetve az általános óhajnak, az idén az év legszébb szakában, május hó 30. és 31-én tartja meg lóversenyeit, melyek prospektusát ma vetjük kézhez. A program a következő:

Első nap (szombat) délután 3 órakor I. Torontáli sikverseny. 3 óra 30 p. Ezter gátverseny. 4 órakor cs. és kir. 12. huszárezred akadályversenye. 4 óra 30 p. Félvér akadályverseny. 5 órakor altiszti vadászverseny.

Második nap (vasárnap) délután 3 órakor I. Mezögazdak sikversenye. 3 óra 30 p. Földművelési miniszteri díj. 4 órakor Nákófalvi gátverseny. 4 óra 30 p. Kikindai nagy akadályverseny. 5 órakor csász. és kir. 12. huszárezred vadászversenye.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, március 26. (A „Torontái” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén megkezdtek a házszabályrevízió részletes tárgyalását. Alig negyven képviselő volt jelen az ülésen, mégis csupa izgalom és nyugtalanság uralkodott az egész Házban. A balpártiak állandó harcban voltak az elnökkel, aki egymásután vonta meg tőlük a szót. A balpártiak ezért persze nagy zajt csaptak s az ülés az izgalom akkordjai közben oszlott szét.

Az ülésen Justh Gyula elnököt, aki 10 óra után nyitja meg az ülést.

A jegyzőkönyv hitelesítése után nyomban rátérnek a házszabályrevízió részletes vitájára.

Elsőnek Mérey Lajos szólal föl, aki a függetlenségi párt nevében betérjeszti a párt legutóbbi ülésén megállapított módosítást az első szakaszhoz. A módosítás az elnöki hatalom korlátozását célozza olyképpen, hogy ha 150 képviselő kéri a sürgősség kimondását, ahhoz ne kelljen az elnök beleegyezése.

Nagy György ellenindítványt nyújt be, amely szerint a sürgősség fölötti vitában ne csak négy szónok szólalhatson föl, hanem korlátlan számban beszélhessenek.

Közben Nagy György eltér a tárgytól, mire az elnök figyelmezteti. Nagy György nem hallgat az elnök figyelmeztetésére, erre az elnök megvonja tőle a szót.

Farkasházy Zsigmond azzal kezdi a beszédét, hogy fölösleges voltaképpen vitatkozni, mikor az elnök folyton megvonja a szót a felszólalóktól. Általánosságban kezdi kritizálni a revíziót.

Az elnök figyelmezteti, hogy csak az első szakaszról beszéljen.

Farkasházy Zsigmond most azt mondja, hogy előterjesztendő módosításait akarná megokolni, de fél attól, hogy megvonják tőle is a szót.

Az elnök kijelenti, hogy ő szigorúan a házszabályok keretében jár el s aki a házszabályok ellen nem vét, azoknak nincs oka tartani tőle.

Farkasházy Zsigmond indítványt nyújt be, hogy a sürgősség kéréséhez ne 150, hanem 250 képviselő kelljen. Indítványozza továbbá, hogy a sürgősség alól a közös ügyek vétessenek ki.

Az elnök kijelenti, hogy az utóbbiról csak a harmadik szakasznál lehet beszélni s ezt a módosítást nem veheti figyelembe, egyben megvonja a szót Farkasházytól. (Nagy zaj a balpárton.)

Lukács László a nemzetiségi párt nevében terjeszt be módosításokat, köztük azt, hogy küldjenek ki 25 tagu parlamenti bizottságot, amely az első szakaszt magyarosabban, érthetőbben dolgozza át.

Maniu Gyula nemzetiségi igazgatlannak tartja az elnök eljárását, hogy Farkasházytól megvonta a szót. Az elnök eljárását házszabályellenesnek és alkotmányellenesnek mondja s azért azt visszautasítja.

Rakovszky István azt hangoztatja, hogy a nemzetiségi képviselők rosszhiszemű vádakkal illetik az elnökséget.

Justh elnök a „rosszhiszemű” kifejezésért rendutasítja Rakovszkyt, mert nem szabad a képviselőház egyetlen tagjának jóhízműségét sem kétségbevonni.

Rakovszky István amellet érvel, hogy az elnök jogosan járt el.

Lengyel Zoltán Farkasházy visszautasított módosítását magáévá teszi s élesen bírálva az elnök eljárását, azt mondja, hogyha ez tovább is így fog

menni, akkor majd másképpen fognak ők elbánni. (Nagy zaj.)

Andrássy Gyula gróf visszautasítja Lengyel Zoltán fenyegető hangját s kijelenti, hogy a kisebbség terrorizmusát nem tűri. Meddő dolog az erőszakoskodás, mert a többség akaratának kell érvényesülnie.

Justh Gyula elnök védekezik ezután a vádak ellen s kifejti, hogy ő mindig a házszabályok szerint jár el.

Eközben a tanácskozássra szánt idő eltelt s a holnapi ülés napirendjét állapítják meg.

Lengyel Zoltán ehhez még föl akar szólalni, mire a függetlenségi képviselők nagy zajt csapnak. Kiabálnak, szidják Lengyelt s a padokat verik, amire a balpártiak sem maradnak adósak.

Az elnök úgy vet véget a zürzavarnak, hogy az ülést hirtelen berekeszti.

A képviselők azután nagy izgalomban oszlottak szét.

Eskütétel a király előtt.

Budapest, március 26. (A „Torontái” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Kenessy Béla, az új erdélyi református püspök ma délelőtt tette le Schönbrunnban az esküt a király előtt. Az eskütétel jelen volt Apponyi Albert gróf kultuszminiszter.

Ugyancsak ma délelőtt tett esküt a király előtt Rakodczay Sándor volt horvát bán is, mint a zágrábi hétszemélyes tábla elnöke.

Az eskütétel után a király Kenessyt és Rakodczayt külön-külön kihallgatáson fogadta.

Wekerle és Kossuth audienciája.

Budapest, március 26. (A „Torontái” eredeti távirata.) A politikai körök most igen élénken foglalkoztatja Wekerle Sándor miniszterelnök és Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter legközelebb várható királyi kihallgatása, a melynek a politikai helyzetre nézve különös jelentőséget tulajdonítanak. Ma délelőtt az a hír terjedt el, hogy Wekerle már ma este Bécsbe utazik, de ezt a miniszterelnök környezetéből megcáfolták. Egyöntetű azonban a vélemény, hogy e hét végéig a politikai helyzetre nézve nagyfontosságú és elhatározó események történnek.

Zichy Aladár gróf útja.

Budapest, március 26. (A „Torontái” eredeti távirata.) Zichy Aladár gróf, a király személye körüli miniszter ma Bécsből Budapestre érkezett. Ideérkezését a miniszterelnök és Kossuth Ferenc audienciájával összefüggésben levőnek mondják.

A bankkérdés.

Budapest, március 26. (A „Torontái” eredeti távirata.) A bankbizottság függetlenségi tagjai ma délelőtt Batthyány Tivadar gróf elnöklésével előértekezletet tartottak, amelyen hír szerint azzal foglalkoztak, hogy vajjon a bankbizottság ma delutáni ülésén már határozott állást foglaljanak-e az önálló bank dolgában, vagy pedig megvárják az események fejlődését.

A horvát kérdés.

Budapest, március 26. (A „Torontái” eredeti távirata.) Rauch Pál báró horvát bán és Josipovich Imre horvát miniszter ma Bécsbe utaztak s valószínűleg kihallgatásra mennek a királyhoz a horvát kérdés dolgában.

Schönherr Gyula temetése.

Budapest, március 26. (A „Torontái” eredeti távirata.) Mint Nagybanjáról jelentik, Schönherr Gyulát, az elhunyt kitűnő tudóst, a nemzeti muzeum levéltárának igazgatóját ma temették el ott nagy részvét mellett. A temetésen a nemzeti muzeum részéről megjelentek Szalay László, a muzeum igazgatója, valamint a muzeum egyes osztályainak vezetői, akik koszorút tettek a tudós koporsójára.

Határidő-gyűjtés.

Budapest, március 26. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (áprilisra 1908.) . . . 23-30 . . . Buza (októberre 1908.) Buza (májusra 1908.) . . . 19-62 . . . Rozs (áprilisra 1908.) . . . 20-90 . . . Rozs (októberre 1908.) . . . 17-14 . . . Zab (áprilisra 1908.) . . . 15-28 . . . Tengeri (májusra 1908.) . . . 13-30 . . .

Dr. Brájfer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Somfai János.

Fogzásban levő gyermekeknek

valóságos megkönnyebbülés a SCOTT-féle Emulsió, mert elősegíti az étvágyat, erősíti az egészséget ad a fogak erősen és fehéren bujnak ki.

A Scott-féle Emulsió

oly jóízű és édes, hogy a gyermekek örömmel, előszeretettel veszik; szabályozza az emésztést, csillapítja az idegeket, miáltal a szülőknek, valamint a gyermekeknek nyugodalmat, háborítatlanul éjszakákat biztosít. (22j)-3.3.

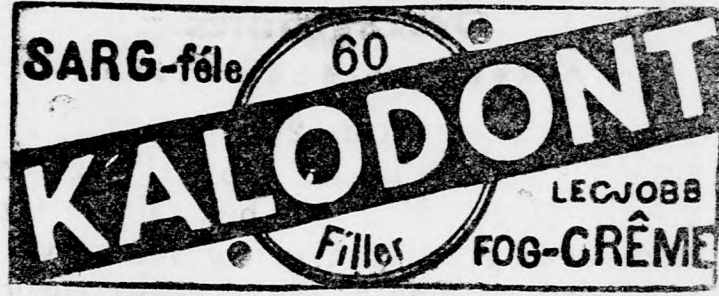
Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszertárakban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét - a halászt - kérjük ügyelembe venni.

Nyílttér.

(E rovat alatt közlötték nem vállal felelősséget a szerk.)

HIRDETÉSEK FELVÉTELEK A TORONTÁL, KIADÓHIVATALÁBAN

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről. Érvényes 1907 október hó 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra: Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtti 9 óra 33 p. Pancsováról: délután 5 óra 40 p. Budapest-Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc. Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc. Budapest-Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra: Zombolyáról, Verseczről, Alibanáról és Temesvárról: reggel 8 óra 05 p. Mósosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 p. Pancsováról: reggel 8 óra 27 p. Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 27 p. este 7 óra 05 p. Császtelekről: (keskenyvágányú vonal) délután 4 óra 20 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról: Pancsovára: délelőtti 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p. Szeged-Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 8 óra 40 p. Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra. Nagyikinda-Budapestre: reggel 8 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról: Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p. Temesvár, Versecz, Antalfalva-Pancsova és Alibanáról: reggel 3 óra 33 p. Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 55 p. délután 5 óra 25 p. Mósosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtti 11 óra 33 p. Császtelekre: (keskenyvágányú vonal) délelőtti 11 óra 55 p. Mósosról-Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután. Temesvárról-Mósosig: minden kedden pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtti.

Szeged-nagykikinda-nagybecskereki egyesült h. é. vasút.

Érvényes: 1907. évi október hó 1-től.

Table with train schedules for Szeged-Karlova-Nagybecskerek (146) and Nagyikinda-Karlova (147). Columns include Oda (Departure) and Vissza (Return) with various train numbers and times.

199. vht. sz. 1908.

325-1.1

Árverési hirdetés.

Alulírott bir. végrehajtó az 1881: LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. törvsz.-nek 1908. évi 1467. sz. végzése következtében Kéler Ákos nagybecskereki ügyvéd által képviselt Egyesült Magyar Hajlítottfa Butorgyarak R.-t. javára Kekszen Henrik ellen 215 korona 40 fill. s jár. erejéig 1908. évi február hó 17-én foganatosított kielég. végrehajtás útján lefoglalt és 1614 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagybecskereki kir. jár. bir. 1908. évi V. 289/2. sz. végzése folytán 215 kor. 40 fill. tőkekövetelés, ennek 1907. évi december 8-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3° váltódíj és eddig összesen 59 kor.-ban bírólággal már megállapított költségek erejéig Nagybecskereken az adós üzletében leendő megtartására 1908. évi április hó 4-ik (negyedik) napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881: LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Nagybecskerek, 1908. évi március 16.

Simonich,
kir. bir. végrehajtó.

Grand Hotel HUNGARIA
= Elsőrangú szálloda =
közvetlen a tengerparton.

RIMINI-BEN.

Fürdőévad május—október.

Klimatikus gyógyhely, közvetlen a szabad tenger partján. Gyönyörű pihenőhely lábadozók, nyugalmat keresők és neurastenikusok számára. Pensió rendszer magánosok és családok részére.

Kitűnő magyar és francia konyha. Jó ellátás és pontos kiszolgálás.

— Prospektussal szívesen szolgál: —
ACZÉL ARTHUR tulajdonos
Magyar levelezés.

Magyarul beszélő portás minden érk. vonatonál.
Októbertől—májusig RÓMA Hotel Imperial.

A ki szép akar lenni,
használja egyedül a **Hajós-féle aradi ibolya-crémet,**

mert a világ minden részéből jövő hálaíratok legjobban bizonyítják, hogy **ennel jobb szépítőszert nem létezik.**

Szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörösséget és mindennemű arctisztatlanságot — varázszerű gyorsan eltűntet.

= Egy tégely ára 1 korona. =
Vigyázat! Csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessék kérni és vásárolni.

Kapható a készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerüzében, ARAD.

Főraktár: **Nagybecskereken, MELKUN DEZSŐ** drogeriájában.

Továbbá minden gyógyszerüzében, illatszertüzet és drogeriájában.

(324-20.1)

Nyomdász-tanuló
azonnal felvétetik.

Hirdetés.

Közhírré tétetik, hogy Tomaso-
vác köz-
ségében

egy 2 éves szürke koca

gazdátlanul találtatott. Ha igazolt tulajdonosa folyó hó 31-éig nem jelentkezik, ezen gazdátlan állat f. évi április hó 1-én nyilvános árverés útján el fog adatni.

Tomasovác, 1908. évi március 23.

322-2.1

Községi előjáróság.

Valódi brünni szövetek

• az 1908. évi tavaszi és nyári idényre. •

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férfiruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
1 szelvény 15 korona	
1 szelvény 17 korona	
1 szelvény 18 korona	
1 szelvény 20 korona	

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 — K.-ért, színtűnyelős szövetet, turistalódent, selyemkangaró stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is tetszően trissz aruban.

A református egyház temetője el nem használt részét

bérbe adja

hat évre. — Ajánlatokat elfogad március hó 30-ig

Szalay József, telkész.

(323-1.1)

ELSŐ NAGYBECSKEREKI SZAPPANGYÁR

Alapítva 1880. Gyárt mindennemű mosó-, házi- és pipere-szappanokat, faggyu, templom és viasz-
gyertyákat, legolcsóbb napi árak mellett. Mintázott ajánlatok ingyen.

Telefon 170.

259-10.6

203. vht. sz. 1908.

326-1.1

Árverési hirdetés.

Alólirott kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. jár. bir.-nak 1908. évi V. 191. számú végzése folytán Kéler Ákos nagybecskereki ügyvéd által képviselt Torontálvármegyei Központi Hitelszövetkezet felperes részére Sztraics György alperes ellen 1450 kor. tőkekövetelés jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől felülfoglalt és 3516 kor.-ra becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. jár. bir. 1908. V. 191/2. sz. végzésével az árverés elrendeltétvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Nagybecskereken (Alkotmány-u. 11. sz. a.) leendő megtartására határidőül 1908. évi április hó 3 ik (harmadik) napjának dé. 9 órája kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt butorok, zongora, varrógép egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólirott kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Nagybecskerek, 1908. évi március 14.

Simonich,
kir. bir. végrehajtó.

INTELLIGENS HIVATALNOK

kiváló erő, fix fizetés mellett utazásra kerestetik. Kivánatos a magyar és német nyelvnek szóban és írásban, a szerb nyelvnek pedig szóban való tudása. — Pályázók fizetési igényeik és referenciáikat megjelölésével ellátott ajánlatukat lehetőleg fényképpel, intézzék:

CLAYTON & SCHUTTLEWORTH LTD.
TEMESVÁR, Józsefváros, Uri-utca 1. sz.
(300-32)

IRNOK-VÉGREHAJTÓ.

Adóügyekben, végrehajtások és könyvelésekben teljesen jártas, józan és szorgalmas egyén, rögtöni, akár két-három hónapi alkalmaztatásra ajánlkozik.

Tudakozódhatni:
Kvatsák jegyzőnél, Szerbeleméren.
318-3.2

LENHARDT ANTAL

első torontáli hangszerkészítő és húrfonó raktára
NAGYBECSKEREK,

Hunyadi-(fő)-utca. Korona szállóval szemben.

T. c.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy az „első torontáli hangszerüzlet és műhelyem“ f. évi március hó 3 án Nagyikindáról Nagybecskerekre, Hunyadi-(fő)-utca, a „Korona“-szállóval szemben helyeztem át.

Üzletem és műhelyemet lényegesen nagyítottam, hol mindennemű és minőségű hegedűk, bőgők, tamburák, trombiták, dobok, klarinétok, fuvalók, citerák, gitárok, gramofonok, nagy zene-automaták, harmonikák, ocarinák, kóttartatók, iskolák, tokok, valamint a legfinomabb bel- és külföldi bél-, selyem- és acélhúrok és az összes hangszereknek minden kellékei és alkatrészei folyton nagy választékban vannak.

Javitások mindennemű hangszereken szakszerűen és jutányosan eszközöltetnek.

Támaszkodva a 20 év alatt tapasztalt szaktudományaimra, melyeket Stowasser J. csász. és kir. udvari hangszergyárban Budapesten, továbbá Szegeden, Bécsben és több városban Németországban, valamint a 7 évi nagyikindai önállóságom alatt szereztem, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönségnek e szakmában minden tekintetben megfelelni fogok.

Abban a reményben, hogy Nagybecskerek és környéke n. é. közönsége is az egész délmagyarországi vevőközönségemhez csatlakozni fog, kérem szives bizalmát

(276-55)

Lenhardt Antal, hangszerkészítő.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐI SZÉNSAV-MŰVEK

ujonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra ÖSSZE NEM TÉVESZTENDŐ mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval. — Megbízható, szigorúan lelkismeretes kiszolgálás!

BUZIASFÜRDŐI ASVANY- ES GYOGYVIZEK

1/1 és 1/2 literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. — Elsőrendű asztali víz! — Felvilágcsítással készségesen szolgál Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szérkúdesi telepe Buziásfürdő. Széchenyzi út - Muschong, Buziásfürdő. Interurbán telefon 18. szám.

Ügyeshelyi képviselők keresetnek.

Kämpfner Dániel

mechanikus NAGYBECSKEREK,
József-Főherceg-utca 5., a nagyhidnál.

Elvállalok házcsengelyük és házitelefonsok berendezését.

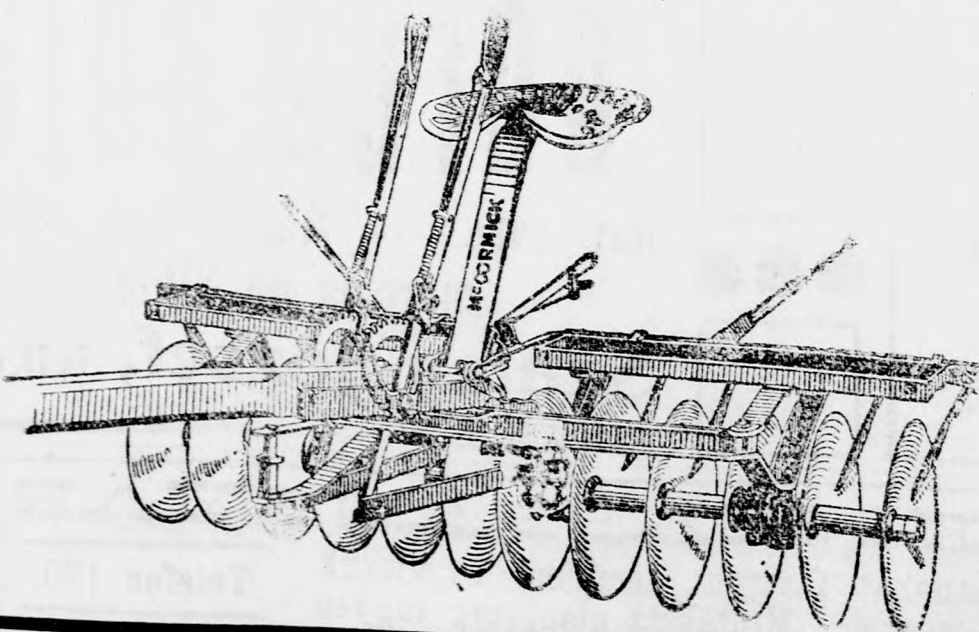
Kerékpárok, írógépek, varrógépek, gramofonok, kötőgépek javítását

és mindennemű a szakmába vágó munkákat szavatolás mellett pontosan elvégzek.

Házcsengelyük fentartását évi általány ellenében eszközölöm.

Vezérképviselői a

Hofherr és Schrantz cséplőgépgarnitúráinak és gazdasági gépeinek
Ganz és Tsa r. t. motorai, malomberendezései és gőzekéinek
Mc. Cormick aratógépei és gazdasági gépeknek.

Cséplőgépek átalakítása a legújabb szerkezetre.
Locomobilok átalakítása magánjárókra.

Javitások, öntvények gyorsan és olcsón elkészítetnek.
Technikai cikkek, olajok, tömör zsír a legjobb minőségben.

Iroda: Telefon 106.

Gyár: Telefon 51.

Nagybecskereki gépgyár vas- és fémöntőde
Braun és Prandell.

15-15.13

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.